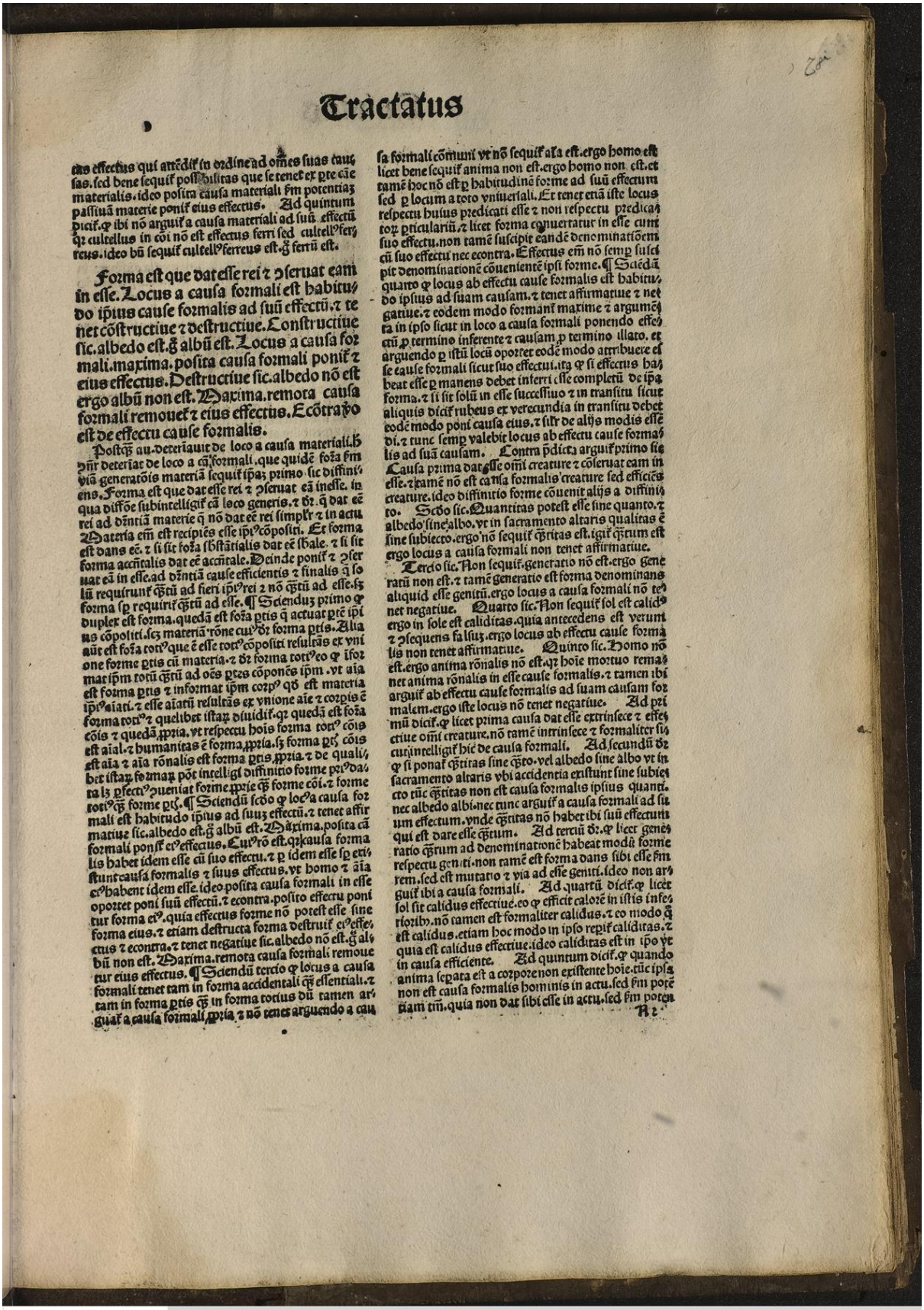

Tractatus

cus effectus qui ancdit in ordine ad omes suas cau-
sas. sed bene sequit possibilitas que se tenet ex pte cie
materialis. ideo posita causa materiali fm potentiaz
passiuā materie ponit eius effectus. Ad quintum
dicit. q ibi nō arguit a causa materiali ad suū effectū
q2 cultellus in cōi nō est effectus ferri sed cultell⁹ ferr⁹
reus. ideo bū sequit cultell⁹ ferreus est. g ferrū est.

Forma est que dat esse rei z ꝓseruat eam in esse. Locus a causa formali est habitudo ipius cause formalis ad suū effectū. z tenet cōstructiue z destructiue. Constructiue sic. albedo est. g albū est. Locus a causa formali. maxima. posita causa formali ponit z eius effectus. Destructiue sic. albedo nō est ergo albū non est. Maxima. remota causa formali remouet z eius effectus. Ecōtrario est de effectu cause formalis.

Postq̄ au. deteriaut de loco a causa materiali. h
ꝓ̄ deteriat de loco a cā formali. que quidē fōa fm
ꝓ̄a generatōis materiā sequit ipaz primo sic diffini-
ens. Forma est que dat esse rei z ꝓseruat eā inesse. in
qua diffōe subintelligit cā loco generis. z ꝺr. q̄ dat eē
rei ad dīntiā materie q̄ nō dat eē rei simplr z in actu
Materia eīm est recipiēs esse ipi⁹ cōpositi. Et forma
est dans eē. z si sit fōa substātialis dat eē substale. z si sit
forma accītalis dat eē accītale. Vnde ponit z ꝓser
uat eā in esse. ad dīntiā cause efficientis z finalis q̄ so
lū requirunt cītū ad fieri ipi⁹ rei z nō cītū ad esse. sz
forma sp requirit cītū ad esse. ¶ Sciendum primo q
dupler est forma. quedā est fōa ptis q̄ actuat ptē ipi
us cōpositi. scz materiā rōne cui⁹ ꝺr forma ptis. Alia
aūt est fōa tot⁹ que ē esse tot⁹ cōpositi resultās ex vni
one forme ptis cū materia. z ꝺr forma tot⁹ eo q ipa
est forma ptis z informat ipm corp⁹ qō est materia
ipi⁹ aiati. z esse aiatū resultās ex vnione aie z corpis ē
forma tot⁹ z quelibet istaz diuidit. q2 quedā est fōa
cōis z quedā ꝑpria. vt respectu hois forma tot⁹ cōis
est aial. z humanitas ē forma ꝑpria. sz forma ptis cōis
bet istaz formaz pōt intelligi diffinitio forme pti⁹ da-
ta sz effect⁹ ꝓueniat forme ꝑpie cī forme cōi. z forme
tot⁹ cī forme ptis. ¶ Sciendū scdo q loc⁹ a causa for
mali est habitudo ipius ad suuz effectū. z tenet affir
matiue sic. albedo est. g albū est. Maxima. posita cā
formali ponit ei⁹ effectus. Cui⁹ nō est. q2 causa forma
lis habet idem esse cū suo effectu. z p idem esse sp exi-
stunt causa formalis z suus effectus. vt homo z aīa
ei⁹ habent idem esse. ideo posita causa formali in esse
oportet poni suū effectū. z econtra. posito effectu poni
tur forma ei⁹. quia effectus forme nō potest esse sine
forma eius. z etiam destructa forma destruit ei⁹ effe-
ctus z econtra. z tenet negatiue sic. albedo nō est. g al-
bū non est. Maxima. remota causa formali remoue
tur eius effectus. ¶ Sciendū tercio q locus a causa
formali tenet tam in forma accidentali cī essentiali. z
tam in forma ptis cī in forma totius dū tamen ar-
guat a causa formali ꝑpria. z nō tenet arguendo a cau-
sa formali cōmuni vt nō sequit al'a est. ergo homo est
licet bene sequit anima non est. ergo homo non est. et
tamē hoc nō est p habitudinē forme ad suū effectum
sed p locum a toto vniuersali. Et tenet etiā iste locus
respectu huius predicati esse z non respectu predicati
tor ꝑticulariū. z licet forma conuertatur in esse cum
suo effectu. non tamē suscipit eandē denominatiōem
cū suo effectu nec econtra. Effectus eīm nō semp susci
pit denominationē cōuenientē ipsi forme. ¶ Sciēdū
quarto q locus ab effectu cause formalis est habitu-
do ipsius ad suam causam. z tenet affirmatiue z ne
gatiue. z eodem modo formant maxime z argumē
ta in ipso sicut in loco a causa formali ponendo effec
tū p termino inferente z causam p termino illato. et
arguendo p istū locū oportet eodē modo attribuere es
se cause formali sicut suo effectui. ita q si effectus ha-
beat esse p manens debet inferri esse completū de ipa
forma. z si sit solū in esse successiuo z in transitu sicut
aliquis dicit rubeus ex verecundia in transitu debet
eodē modo poni causa eius. z sitr de aliis modis essē
di. z tunc semp valebit locus ab effectu cause formā-
lis ad suā causam. Contra ꝑdicta arguit primo sic
Causa prima dat esse omī creature z cōseruat eam in
esse. z tamē nō est causa formalis creature sed efficiēs
creature. ideo diffinitio forme cōuenit aliis a diffini-
to. Scdo sic. Quantitas potest esse sine quanto. z
albedo sine albo. vt in sacramento altaris qualitas ē
sine subiecto. ergo nō sequit cītas est. igit cītum est
ergo locus a causa formali non tenet affirmatiue.

Tercio sic. Non sequit. generatio nō est. ergo gene
ratū non est. z tamē generatio est forma denominans
aliquid. esse genitū. ergo locus a causa formali nō te-
net negatiue. Quarto sic. Non sequit sol est calid⁹
ergo in sole est caliditas. quia antecedens est verum
z ꝓsequens falsum. ergo locus ab effectu cause forma
lis non tenet affirmatiue. Quinto sic. Homo nō
est. ergo anima rōnalis nō est. q2 hoie mortuo rema-
net anima rōnalis in esse cause formalis. z tamen ibi
arguit ab effectu cause formalis ad suam causam for
malem. ergo iste locus nō tenet negatiue. Ad pri
mū dicit. q licet prima causa dat esse extrinsece z effe-
ctiue omī creature. nō tamē intrinsece z formaliter sic
cum intelligit hic de causa formali. Ad secundū ꝺr
q si ponat cītas sine cītro. vel albedo sine albo vt in
sacramento altaris vbi accidentia existunt sine subie-
cto tūc cītas non est causa formalis ipsius quanti.
nec albedo albi. nec tunc arguit a causa formali ad su
um effectum. vnde cītas nō habet ibi suū effectum
qui est dare esse cītum. Ad tercū ꝺr. q licet gene
ratio cītum ad denominationē habeat modū forme
respectu geniti. non tamē est forma dans sibi esse fm
rem. sed est mutatio z via ad esse genitū. ideo non ar-
guit ibi a causa formali. Ad quartū dicit. q licet
sol sit calidus effectiue. eo q efficit calorē in istis infe-
rioribus. nō tamen est formaliter calidus. z eo modo q̄
est calidus. etiam hoc modo in ipso repit caliditas. z
quia est calidus effectiue. ideo caliditas est in ipo vt
in causa efficiente. Ad quintum dicit. q quando
anima separata est a corpore non existente hoie. tūc ipsa
non est causa formalis hominis in actu. sed fm potē
tiam tm̄. quia non dat sibi esse in actu. sed fm potē

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-218/0157
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG